

INITIATTIEFVOORSTEL: GROEN VERDIENT DE RUIMTE

zaaknummer: 1086338
steller: Raadslid de heer F. Kool
onderwerp: Groen verdient de ruimte

Voorstel

In het licht van de klimaatcrisis en de urgentie voor meer maatregelen ten behoeve van klimaatadaptatie in de gemeente, doet de GroenLinks fractie het voorstel om de raad te adviseren het volgende besluit te nemen:

Raadsbesluit:

De bijgaande wijzigingsverordening “Algemene Plaatselijke Verordening Hilversum 2010” vast te stellen;

Wijzigingsverordening Algemene Plaatselijke Verordening Hilversum 2010

1. Artikel 4.5.2. lid 2 onder a van de APV, Omgevingsvergunning voor het vellen van bomen, wordt als volgt gewijzigd:
 2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor:
 - a. bomen met een stamdiameter tot **20** centimeter gemeten op 1.30 meter boven de voet van de boom en voor zover deze niet in het kader van een herplantingsplicht als bedoeld in artikel 4.5.5 en 4.5.6 zijn aangeplant;
2. art 4.5.2. lid 2 onder k van de APV, Omgevingsvergunning voor het vellen van bomen, wordt verwijderd.
k. bomen, niet in gemeentelijk eigendom, in het door het college thans voor de pilot velbeleid aangewezen gebied en die niet staan vermeld op de door het college vastgestelde lijst van beschermde bomen in dat gebied.

Samenvatting

De GroenLinks fractie heeft tijdens de behandeling van het agendapunt ingekomen brieven op de agenda van de raadsvergadering van 6 oktober 2021 gevraagd de raadsbrief 2021-70 – Pilot beschermde bomenlijst postcodegebied 2011 te agenderen. Met het voorliggende raadsvoorstel doet de GroenLinks fractie een voorstel aan de raad met betrekking tot het gemeentelijke velbeleid en de Pilot Beschermde Bomenlijst. In de bijlage vindt u de raadsinformatiebrief op basis waarvan dit commissievoorstel aan u wordt voorgelegd.

Inleiding

Een groene gemeente

Groen in de stad verbetert het milieu, zorgt voor een rijke biodiversiteit, vermindert luchtvervuiling, zorgt voor waterberging, dempt geluidshinder en verkoelt in warme periodes. Groen is ook essentieel voor een

klimaatbestendige en duurzame omgeving. Daarnaast is er een aangetoond positief effect op de gezondheid van mensen die in een groene omgeving wonen, werken en recreëren.

Gemeenten spelen een onmisbare rol in het beschermen, behouden en versterken van een groene leefomgeving. Binnen én buiten de bebouwde kom. Door te investeren in natuur en groen wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan een aantrekkelijk woonomgeving, toename van biodiversiteit en worden gemeenten klimaatbestendiger.

Particulier initiatief

Het college van burgemeester en wethouders van onze gemeente heeft de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet op het gebied van een groen en klimaatbestendige gemeente. GroenLinks waardeert en steunt deze initiatieven van het college. De grote meerderheid van deze projecten hebben betrekking op de openbare ruimte en het publiek groen. Het stimuleren van inwoners om op particuliere grond bij te dragen aan een groene en klimaatbestendige gemeente blijkt in de praktijk weerbarstig te zijn (een goed voorbeeld is het initiatief Operatie Steenbreek). De GroenLinks fractie wil daarom de inspanningen van het college een steun in de rug geven en de raad aansporen om vergroening op particuliere grond een extra impuls te geven.

Een belangrijk instrument van gemeentes voor het behoud en versterken van een groene leefomgeving is het velbeleid. Het velbeleid biedt handvatten voor inwoners hoe zij om gaan met bestaand groen, voornamelijk bomen, op particulier grondgebied zoals in voor- en achtertuinen. In het velbeleid staan randvoorwaarden voor de kap van bomen en een herplantingsplicht. Doordat een groot deel van de grond in een gemeente bestaat uit particulier eigendom is particulier groen van grote invloed op de mate van groen in een gemeente.

Velbeleid van de gemeente Hilversum

De gemeenteraad van Hilversum heeft in 2017 een nieuw velbeleid aangenomen. Aanvullend hierop heeft de raad in 2018 ingestemd met de mogelijkheid om een pilot velbeleid uit te voeren waarbij gewerkt wordt met een beschermde bomenlijst van de gemeente. Particuliere bomen die niet op deze lijst staan kunnen vergunningsvrij worden gekapt en er geldt geen herplantingsplicht voor.

Een belangrijke aanpassing van het nieuwe velbeleid in 2017 was de verruiming van de criteria voor het vergunningsvrij kappen. Waar voorheen een vergunning nodig was voor het kappen van een boom met een stamdiameter groter dan 20 cm, is dit verruimd naar 30 cm. Het college rechtvaardigde deze aanpassing met het argument dat het leidde tot een lastenverlichting voor de inwoners van Hilversum. De bestaande pilot komt eveneens voort uit het streven naar lastenverlichting voor inwoners en meer efficiëntie in de uitvoering door de gemeente.

De Pilot beschermde bomenlijst is in 2018 gestart in Hilversum Noord en in 2021 voor het Centrumgebied, postcode 1211. Het college overweegt een uitbreiding van de pilot in het Programma Groen. De GroenLinks fractie is van mening dat in het licht van de klimaatcrisis een separaat debat gevoerd dient te worden over het gemeentelijke velbeleid en de Pilot Beschermde Bomenlijst.

Probleemstelling/doel

Ten behoeve van klimaatadaptie en als aanvulling op alle inspanningen van het college op dit gebied, wil de GroenLinks fractie de kwaliteit en omvang van particulier groen in Hilversum waarborgen en vergroten. Daarom stelt de GroenLinks fractie voor om de Pilot Beschermde Bomenlijst te behouden, waarbij het bestaand velbeleid aanvullend blijft gelden. Daarbovenop stelt de GroenLinks fractie voor om het huidige velbeleid aan te scherpen door een aanpassing in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), waarbij de vergunningsvrij kap van bomen wordt aangepast van een stamdiameter van 30 cm naar 20 cm.

Argumenten

1. Hoe ruimer het velbeleid hoe meer publieke investeringen nodig zijn in publiek groen

De gemeente Hilversum wil de gemeente klimaatbestendig maken, bijvoorbeeld in het geval van heftige regenval of langdurige hitte. Om die reden doet de gemeente grote investeringen die gericht

zijn op klimaatadaptatie. Een groene omgeving maakt hier een belangrijk onderdeel van uit. Groen kan heftige regenval en hitte immers beter afvangen dan een versteende omgeving. In het licht van klimaatverandering zullen gemeentelijke investeringen op dit gebied naar verwachting de komende jaren toenemen. Ook inwoners spelen een belangrijke rol in een klimaatbestendige gemeente. Particuliere tuinen dragen in belangrijke mate bij aan klimaatbestendigheid. Het is om die reden belangrijk dat de gemeente haar inwoners stimuleert om hun grond groen te houden. In het beperkte instrumentarium van gemeenten om particuliere grond groen te houden is het velbeleid het belangrijkste onderdeel. Een ruim gedefinieerd velbeleid maakt het voor inwoners weliswaar makkelijker om gezonde bomen te kappen waarvoor geen herplantingsplicht geldt, maar staat haaks op alle publieke investeringen in de openbare ruimte voor klimaatadaptatie. Hoe makkelijker het is om particuliere grond te bestraten en groen te kappen, hoe duurder het voor de gemeente wordt om de gemeente als geheel klimaatbestendig te maken. Een aanscherping van het velbeleid is daarom noodzakelijk voor een gemeente die voorbereid is op een klimaatbestendige toekomst.

2. *Een aanscherping van het velbeleid is nodig voor een klimaatbestendig Hilversum*
Bomen zorgen voor verkoeling in de zomer, helpen tegen wateroverlast, zuiveren de lucht én zijn goed voor de biodiversiteit. De gemeente Hilversum ligt weliswaar in een groene omgeving, maar kenmerkt zich door beperkt openbaar groen. Het zijn met name de particuliere tuinen die Hilversum haar groene karakter geven. In het licht van een klimaatbestendige gemeente is het behoud van een hoge mate van particulier groen van essentieel belang. De gemeente wil haar inwoners daarom stimuleren om op particuliere grond te vergroenen en behoedzaam om te gaan met het bestaand groen. In het huidige velbeleid kunnen gezonde bomen tot een stamdiameter van 30 cm zonder vergunning worden gekapt. Dit is een gemiste kans, omdat een gezonde boom een hoge mate van fijnstof afvangt, een groot koelvermogen en CO₂ binding heeft.
3. *Een Beschermd Bomenlijst moet hand in hand gaan met velbeleid*
Gemeentelijk velbeleid biedt inwoners van Hilversum duidelijkheid bij de kap van bomen op particuliere grond. Duidelijke regels en criteria in het huidige velbeleid dragen daarnaast bij aan begrip van inwoners voor het beleid. Om bijzondere en specifieke bomen te beschermen is een Beschermd Bomenlijst een nuttige aanvulling. Dit voorkomt dat er kapaanvragen en keuringen plaatsvinden voor bomen die bepalend zijn voor ons stadsgezicht en van bovengemiddelde ecologische waarde. Hetzelfde principe hanteert de gemeente in haar bouwregels. De gemeente kan bijzondere gebouwen op de monumentenlijst zetten. De bouwregels voor monumentale gebouwen zijn juist strenger en worden niet omwille van lastenverlichting versoepeld. Hiermee behoudt en herstelt Hilversum haar monumentale gebouwen in oorspronkelijke vorm. Bijzondere bomen die van grote ecologische of beeldbepalende waarde zijn voor onze gemeenten dienen dezelfde status van bescherming te krijgen. Om het groene karakter van Hilversum te waarborgen dient de Beschermd Bomenlijst daarom hand in hand te gaan met goed velbeleid.
4. *De lasten en gevolgen voor burgers door klimaatverandering zijn enorm in vergelijking met de beoogde lastenverlichting van regeldruk*
Klimaatverandering is van invloed op onder meer vrede en veiligheid, migratie, de voedselvoorziening, water- en hitteoverlast en volksgezondheid. De gevolgen hiervan zijn groter naarmate de temperatuur op aarde meer gaat stijgen. Deze vormen van (toekomstige) overlast zijn van veel grotere importantie voor onze burgers dan het creëren van een beperkte mate van lastenverlichting nu. Dit geldt ook voor de publieke kosten die gepaard gaan met een klimaatbestendig Hilversum. Adequaat beleid waarbij de nadruk ligt op het voorkomen van grote klimaatschade (preventie) leidt tot lagere kosten dan de kosten van de gevolgen van grote klimaatschade. De klimaatrampen in de zomer van 2021 op meerdere plekken in Nederland en omliggende landen hebben het belang benadrukt van tijdige klimaat adaptieve maatregelen.

Financiën

Geen aanvullende financiële middelen nodig. Past binnen bestaande begroting.

Uitvoering

Na de eerste behandeling van het voorliggende raadsvoorstel in de commissie, wordt het voorstel op grond van artikel 147a lid 4 in handen gesteld van het college voor advies. Het voorstel wordt, met het advies van het college, behandeld in een volgende commissievergadering en ligt vervolgens voor bij de raad ter besluitvorming. Na het raadsbesluit dient de wijzigingsverordening te worden gepubliceerd waarna deze in werking treedt.

Bijgaand voorstel is opgesteld door het raadslid F. Kool, in samenwerking met commissielid J. Verhoef.

Bijlagen:

- concept raadsbesluit
- RIB 2021-70